

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci žalobce **M. J.**, zastoupeného JUDr. Karlem Matějkou, advokátem se sídlem Legerova 44, 120 00 Praha 2, proti žalovanému **Celnímu ředitelství Plzeň**, se sídlem Antonína Uxy 11, 303 88 Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 4. 2006, č. j. 4996-02/06-19601-21, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 4. 2008, č. j. 30 Ca 63/2006 - 35,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 4. 2008, č. j. 30 Ca 63/2006 - 35, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 19. 4. 2006 zamítl žalovaný odvolání žalobce proti rozhodnutí Celního úřadu Domažlice (dále též „celní úřad“) ze dne 24. 11. 2005, jímž byla žalobci dodatečně doměřena daň z přidané hodnoty za dovoz osobního automobilu Porsche 996 Carrera ve výši 414 779 Kč.

Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou ke Krajskému soudu v Plzni, který ji svým rozsudkem ze dne 29. 4. 2008 zamítl.

Ve včas podané kasační stížnosti žalobce namítal, že jednou ze základních náležitostí rozhodnutí v celním řízení je přesné označení deklaranta. Podle § 104 odst. 5 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, se obsah celního prohlášení stává součástí rozhodnutí o propuštění zboží do navrženého režimu. Jelikož toto prohlášení nebylo podepsáno oprávněnou osobou (žalobcem), ale osobou odlišnou, a to bez plné moci, má to za následek, že v příslušném rozhodnutí chybí přesné označení deklaranta. Ačkoliv v jiném rozhodnutí, které žalobce soudu zaslal a z nějž měl soud vycházet, považoval celní úřad takový postup za neplatný a celní rozhodnutí zrušil, v práve projednávané věci tvrdí, že je vše v pořádku. Žalobce také nesouhlasí se závěry krajského soudu

ohledně nemožnosti aplikace nálezů Ústavního soudu, které v žalobě zmiňoval. Pokud jde o výzvu žalovaného k tomu, aby se žalobce dostavil k součinnosti týkající se vypracování znaleckého posudku z oboru grafologie k ověření, zda celní prohlášení podepsal žalobce či někdo jiný, pak žalobce tvrdí, že se v navrhované době nemohl dostavit, avšak řádně se omluvil. Žalovaný nicméně poté již se žalobcem nejednal a vydal rozhodnutí o odvolání. Podle žalobce nic nebránilo znalci, aby si vytáhl jakékoliv jiné podpisy žalobce na jiných dokladech poskytnutých v souvislosti s dovozem předmětného vozidla. Žalovaný také mohl ustanovit znalce, který by žalobce vyzval k součinnosti, což se však také nestalo. Závěrem žalobce zdůraznil chaotický postup žalovaného ve věci a navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Plzni a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti v poskytnuté lhůtě nevyjádřil.

Kasační stížnost je důvodná.

Podstatou předmětného sporu je tvrzení žalobce, že nepodepsal celní prohlášení (nejedná se o jeho podpis). Důkazní břemeno ohledně tohoto tvrzení leží podle § 31 odst. 9 zákona České národní rady č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „daňový řád“) ve spojení s § 320 písm. b) celního zákona bezpochyby na žalobci; pokud ten však nemá k dispozici důkazní prostředky, kterými by své tvrzení prokázal, je jeho povinností je alespoň navrhnout, aby si je celní úřad mohl obstarat sám. Přitom je povinností žalobce poskytnout celnímu úřadu součinnost potřebnou k získání potřebného důkazního materiálu: pokud by tuto součinnost bezdůvodně neposkytl, byl by zcela na místě závěr žalovaného i krajského soudu artikulovaný v napadeném rozsudku, tedy že žalobce neunesl důkazní břemeno ohledně tvrzení, že celní prohlášení nepodepsal. Tak tomu však v projednávaném případě není.

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce v odvolání proti rozhodnutí celního úřadu mimo jiné navrhl důkaz znaleckým posudkem z oboru grafologie, který by prokázal, že podpis na celním prohlášení není jeho vlastnoručním podpisem. Celní úřad Domažlice se zřejmě rozhodl tomuto návrhu vyhovět a s ohledem na bydliště žalobce požádal za použití institutu dožádání Celní úřad Praha 2, aby provedl výslech žalobce při němž by získal jeho čtyřicet nacvičených podpisů. Dne 17. 1. 2006 zaslal Celní úřad Praha 2 žalobci a jeho zástupci výzvu podle § 31 odst. 9 a § 36 odst. 1 daňového řádu, aby se dne 26. 1. 2006 dostavili k sepsání protokolu o ústním jednání a k získání zmiňovaných podpisů. Výzva byla doručena zástupci žalobce dne 19. 1. 2006; žalobce si výzvu v úložní lhůtě nevyzvedl. Z úředních záznamů založených ve správním spise pak vyplývá, že dne 26. 1. 2006 zástupce žalobce telefonicky omluvil účast svojí osoby i účast žalobce na ústním jednání a navrhl nový termín po 15. 2. 2006, neboť do tohoto data je žalobce i jeho zástupce mimo Prahu. Dne 20. 2. 2006 kontaktoval Celní úřad Praha 2 advokátní kancelář zástupce žalobce, avšak zástupce nebyl přítomen. Pověřená osoba celnímu úřadu sdělila, že zástupce žalobce bude v kanceláři přítomen dne 23. 2. 2006 v době mezi 15 a 17 hodinou. V tuto dobu tedy Celní úřad Praha 2 opět telefonicky kontaktoval zmíněnou kancelář (a poté ještě dne 24. 2. 2006), avšak zástupce žalobce opět nezastihl. Celní úřad Praha 2 o svém postupu informoval Celní úřad Domažlice, který bez dalšího předložil žalobcem podané dovolání s předkládací zprávou žalovanému s tím, že žalobce nevyhověl výzvě k součinnosti a důkaz znaleckým posudkem nemohl být proto proveden. Žalovaný následně odvolání zamítl.

Uvedený postup celních orgánů nelze považovat za správný. Ačkoliv celní úřad vyzval žalobce a jeho zástupce k účasti na ústním jednání, zástupce oba (byť telefonicky) omluvil.

Takový postup nelze v žádném případě považovat za nevyhovění výzvě. Pokud poté celní úřad třikrát neúspěšně telefonicky kontaktoval zástupce žalobce, a současně se vůbec nepokusil o kontakt s žalobcem, jehož účast na ústním jednání byla určující a jemuž tak vůbec nebyla dána možnost součinnosti poskytnout, nelze to považovat za bezdůvodné odmítnutí součinnosti. Žalobce ani jeho zástupce přitom neměli žádnou povinnost kontaktovat celní úřad za účelem provedení potřebného výsledku a poskytnutí požadovaného množství nacvičených podpisů žalobce, ani nebyli povinni předkládat celnímu úřadu jiné důkazy prokazující, že žalobce celní prohlášení nepodepsal, jak tvrdí ve svém rozhodnutí soud. Je totiž povinností celního úřadu zajistit vše potřebné pro provedení navrhovaného důkazu (§ 31 odst. 1 a 2 daňového řádu). Pouze v případě, kdy by se žalobce či jeho zástupce zjevně bezdůvodně vyhýbali poskytnutí potřebné součinnosti, mohl by celní úřad, žalovaný i soud učinit závěr o neunesení důkazního břemene žalobcem. V daném případě se však žalobce ani jeho zástupce poté, co se z prvního ústního jednání řádně omluvili, vůbec nedozvěděli o snaze celního úřadu provést výslech v náhradním termínu, a o neposkytnutí součinnosti, resp. o nevyhovění výzvě, tak nelze hovořit. Žalovanému, resp. celnímu úřadu přitom nic nebránilo zaslat žalobci a jeho zástupci novou výzvu se stanoveným náhradním termínem, pokud telefonická komunikace selhala. Jelikož závěr o tom, zda žalobce podepsal či nepodepsal celní prohlášení, je pro rozhodnutí o celním dluhu zcela určující, dopustil se celní úřad vady řízení porušením zásady součinnosti (§ 2 odst. 2 daňového řádu) a porušením § 31 odst. 2 daňového řádu. Pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušit, a proto je dán kasační důvod podle § 103 písm. b) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud ještě poznamenává, že ze správního spisu vůbec nevyplývá, proč celní úřad požadoval po žalobci poskytnutí právě čtyřiceti nacvičených podpisů (založená „instrukce ke kriminalistickotechnické činnosti“ hovoří v případě podpisu pouze o deseti podpisech). Rovněž není zřejmé, proč celní úřad ke zkoumání nevyužil podpisy žalobce již ve správním spisu obsažené (např. podpis na plné moci pro zástupce žalobce, podpisy na příkazech k úhradě apod.). Rovněž způsob, kterým byli žalobce a jeho zástupce uvědomeni o ústním jednání (výzva podle § 31 odst. 9 a § 36 odst. 1 daňového řádu), neodpovídá situaci, kdy žalobce a jeho zástupce nebyli vyzýváni k předložení důkazů, ale k účasti na ústním jednání (výslechu). Pro tento případ obsahuje daňový řád institut předvolání (§ 29 odst. 1 daňového řádu).

Další námitky obsažené v kasační stížnosti pak staví na tom, že žalobce skutečně celní prohlášení nepodepsal: to je však nejprve třeba prokázat v celním řízení. Jakékoliv závěry kasačního soudu ohledně zbývajících námitek by tak byly pouze hypotetickými úvahami bez podkladu ve správním spisu; Nejvyšší správní soud se jimi proto nezabýval.

Nejvyšší správní soud tedy zrušil napadené rozhodnutí Krajského soudu v Plzni a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž bude krajský soud vázán názorem vysloveným v rozsudku zdejšího soudu. V novém řízení rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. srpna 2008

JUDr. Marie
Žiškova
předsedkyně

senátu